

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

RAFELCOFER

LA SAFOR

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA

AJUNTAMENT DE
RAFELCOFER

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

TEXT
Jesús E. Alonso López

RECALL
Josep-Ramon Millet i Pons

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Rafelcofer, 136

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Rafelcofer i del CEIC Alfons el Vell

ISBN: 978-84-482-5115-4
Depòsit legal: V-930-2009
Impressió: Graphic 3

RAFELCOFER

El terme municipal de Rafelcofer, de 2 km², està situat en l'Horta de Gandia; es tracta d'un terreny majoritàriament pla, que només s'eleva en la part meridional. El nucli de població es troba al peu de la muntanya del Rabat, i a la vora del barranc del Beniteixir. En l'edat mitjana, el ravalet de l'Alcudiola, construït a la vora del camí Real de Xàtiva, va ser un poblat independent de moriscs, mentre que a Rafelcofer predominaven els cristians. Fins a l'expulsió dels habitants de l'Alcudiola, l'any 1609, els dos llogarets foren de dimensions semblants; després Rafelcofer va prendre una dinàmica estable i ascendent, mentre que l'Alcudiola reculava. Actualment formen una unitat municipal i l'antagonisme tradicional entre els habitants dels dos antics llogarets ha desaparegut.

La part més antiga de Rafelcofer és la que envolta l'església i el carrer Xiquet. En els últims anys, el desenvolupament urbà ha seguit l'esquema longitudinal cap al camí Real de Xàtiva. A l'Alcudiola encara es conserven materials i tipologies propis de l'arquitectura morisca. La dinàmica de creixement del municipi es va paralitzar en el segle XX. Actualment compta amb 2.390 habitants.

L'economia ha sigut bàsicament agrícola, amb un predomini del tarongerar. Les terres s'han regat de la séquia Comuna d'Oliva. Hi ha alguns precedents de treball industrial en els molins. El Molí de Bas es dedicava a descorsar l'arròs produït en les marjals pròximes de Pego i Oliva. Posteriorment, l'escassa activitat transformadora ha consistit en la manipulació de cítrics.

Dalt de la muntanya del Rabat s'han trobat les restes d'un poblat ibèric dels segles IV-I a. de C. De les peces rescatades en les nombroses excavacions, una part es troba en el Museu Arqueològic de Rafelcofer i una altra, en el museu de Gandia. També s'ha trobat ceràmica, monedes i dos làpides dels temps de la cultura romana. En l'edat mitjana cal destacar la carta pobla de 1368, que marca les clàusules bàsiques de relació amb els senyors del Rebollet i amb els ducs de Gandia al llarg de molts segles. Igual que Oliva, Rafelcofer va ser inclòs en la província d'Alacant en la primera demarcació territorial, però a mitjan segle XIX va ser incorporat a la província de València.

Els titulars de la parròquia, integrada en l'arxiprestat d'Oliva, són sant Antoni de Pàdua i sant Dídac d'Alcalà. Com altres esglésies, es desmembrà de Santa Maria d'Oliva l'any 1535, i li correspongueren els annexos de l'Alqueria de la Comtesa, l'Alqueria dels Flares i l'Alcudiola. Les partides sacramentals més antigues són del 1902, però la major part dels documents desaparegueren amb la Guerra Civil. En l'arxiu municipal i en el jutjat tan sols es poden trobar documents posteriors a l'any 1930. Les festes patronals són el mes de juliol.

RAFELCOFER

Orografia

el Pericó

Muntanya del Rabat

Hidrografia natural

Barranc del Beniteixir (o de Palmera)

Hidrografia artificial

Cano de Rafelcofer
Séquia de Sotaia

Séquia Mare d'Oliva

Poblament

Casa de Dalt
l'Alcudiola

Rafelcofer

Partides

el Caragol
el Racó del Rabat
el Rabat
els Olivars
l'Horteta

la Huitena
la Runa
la Vega
Sotaia

Vies de comunicació

Camí de Gandia
Camí de la Vega
Camí de Sotaia
Camí del Caragol
Camí del Racó

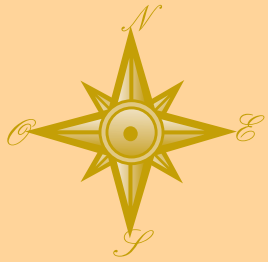
Camí dels Olivars
Camí Real de Xàtiva
Carretera d'Almoines a l'Alqueria
de la Comtessa

Altres llocs d'interés

Cementeri
Escorxador
Molí de Bas
Molí de l'Alcudiola

Molí de Miquel
Molí de Sotaia
Pirotècnia
Poliesportiu

Rafelcofer

TERME D'ALMOINES

TERME DE BELLREGUARD

TERME DE BENIARJÓ

TERME DE L'ALQUERIA DE LA COMTESSA

Carretera d'Almoines a l'Alqueria de la Comtessa

Camí Real de Xàtiva

- Capital de municipi
- Nucli de població
- GRAN DIVISIÓ DE TERME**
- Carretera
- Camí
- Barranc
- Sèquia, fila, braçal
- Muntanya
- Pic, roca
- Mas, casa
- Molí
- Instal·lacions esportives
- Cementeri
- Indústria
- Partida

TERME DE LA FONT D'EN CARRÒS

La Safor

